

Een houten staketsel in Kollum

Er worden de laatste tijd heel wat bedrijfspanden gebouwd. Men durft kennelijk weer te investeren. Vaak zijn dergelijke gebouwen niet een vermelding waard, maar zo nu en dan denk ik: yes, daar is met visie gebouwd. Dat had ik een tijdje geleden met het grote bedrijfsgebouw van Raadsma in Dokkum en onlangs bij het nieuwe onderkomen van houthandel Barkmeijer in Kollum. Dit zal precies aver een week officieel worden geopend. Het mag met verve gebeuren.

Bij bedrijfsgebouwen, ook die waar de zorgvuldigheid van afspat, heb ik een dubbel gevoel. De laatste jaren is de architectuur van bedrijfspanden verbeterd. Ondernemers hebben kennelijk doorgekregen dat een bedrijf dat aardig oogt, relaties en klanten uitnodigt. Het heeft een keerzijde. Veel ondernemers menen dat architectonische verzorging betekent dat zo'n gebouw moet opvallen. Hoe meer vormen, materialen en kleuren, hoe beter.

Als wat van dergelijke bombastische jongens op een bedrij-

venterrein bij elkaar komen te staan, is de ellende niet te overzien en hebben de werkmembers daar een donkere zonnebril nodig om ontspannen naar het werk te komen. Als zoiets op een zichtlocatie gebeurt wordt de gemeenschap ermee opgezadeld.

Terwijl bedrijventerreinen vroeger in verloren hoeken werden verstoep, waardoor de visuele schade beperkt bleef, willen de bedrijven nu gezien worden. Ze zoeken 'zichtlocaties' op die de gemeenten maar al te graag in onderlinge concurrentie aanbieden. Reken

even mee. We hebben 31 gemeenten, waarin op zijn minst drie plaatsen of dorpen 'recht' schijnen te hebben op een bedrijventerrein. Elke gemeente moet ook nog een woonboulevard of een retailcentrum hebben. We hebben dus meer dan honderd plekken in Friesland die de ruimtelijke kwaliteit al verstoren of in de nabije toekomst gaan aantasten.

Bij de snelwegen gaat het van kwaad tot erger, langs de A7 is het bij Bolsward, Sneek, Joure, Heerenveen, Drachten helemaal mis. Vooral rond het knooppunt Heerenveen is het gruwelijk, alsof daar een stuk ordinare Randstad is neergeploft. En langs de oude Rijksweg bij Dronrijp met op zich helemaal geen rare bedrijfspanden, wordt het landschap - het lijkt wel opzettelijk vanwege de triomf van de economie - kilometerslang verstoerd. Elk bedrijf mag daar op de eerste rang, maar het landschap is naar de knoppen. Alsof economie de enige leidraad voor ontwikkelingen moet zijn, alsof economie en ruimtelijke kwaliteit niet met elkaar kunnen worden verzoend.

Kollum heeft geen typische zichtlocatie. Daar is aan weerszijden van de Willem Loréweg

een gewoon bedrijventerrein in ontwikkeling. Westelijk is het daar een rafelige boel die erom schreeuwt een beetje behoorlijk aangepast te worden. De oostzijde is nu aan de beurt en daar zijn in het bestemmingsplan ook 'welstandelijke' voorwaarden gesteld. De bedrijven moeten in een redelijk ruime stramien komen en ze moeten er behoorlijk uitzien. Houthandel Barkmeijer is de eerste en die is gaan bouwen op een plek waar de Willem Loréweg precies een bocht maakt. Jawel, op een zichtplek.

Voor architectenbureau Knegt

uit Kollum een lastige opgave. De noordwestelijke hoek zou volgens het bestemmingsplan aandacht moeten krijgen. Logisch was dit niet, omdat de transportzijde aan de andere kant, bij de ontsluiting moest komen. De bedrijfshallen bestrijken een oppervlakte van 6200 m² voor voornamelijk opslag van hout, deuren en andere houtige materialen en bovendien voor een flinke ruimte

voor mechanische houthandeling. De grote bedrijfsbak bestaat uit een staalskelet met stalen wanden, die voor de brandveiligheid in compartimenten is verdeeld.

Aan de voorzijde staan 500 m² aan kantoren en een showroom. Deze zone heeft om het karakter van de groothandel te markeren vanzelfsprekend een houten uitdrukking gekregen.

In een skelet van gelijnde houten kolommen en liggers zijn wanden van verticale houten delen van red cedar met horizontale vensterlinten geplaatst.

Alles is in een eenvoudig, duidelijk afleesbaar en fraai gedetailleerd metrum uitgevoerd. Bij de showroom wordt het stramien doorgezet en zakt het vensterlint tot op de plint. Red cedar wordt in de regel zonder behandeling toegepast, omdat deze duurzame houtsoort mooi vergrijsd. Bij Barkmeijer is er voor gekozen om de oorspronkelijke warme oranjebruine

De nieuwbouw van houthandel Barkmeijer in Kollum heeft een houten uitdrukking meegerekregen.

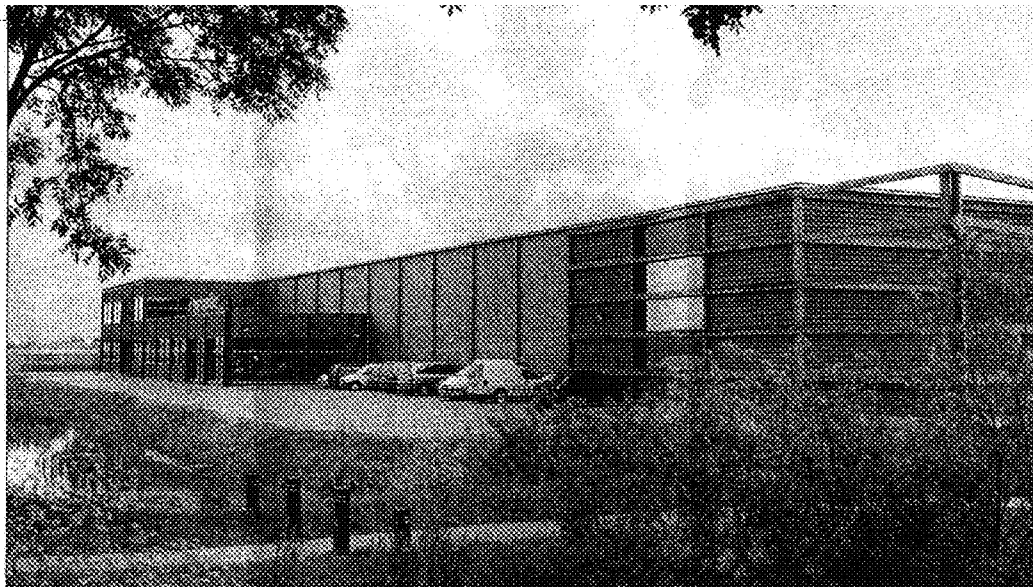
Foto: G. van der Meer

kleur te behouden en daarvoor is alles behandeld met een coating.

De ingang neigt in een gesloten gevelpartij iets naar achter en richt zich daarmee op de bezoeker. In dit gevelsegment zijn beneden enkele, boven een hele partij verticale houten delen uitgespaard waardoor rasters van lichtspelen zijn ontstaan. De uitgespaarde plankjes lijken als een lamellenluifel boven de ingangspartij te zijn gekanteld. Door een simpele, duidelijke rotatie van materie en beweging heeft de ingang allure gekregen. Een mooie geste waar op de andere hoek naar was gevraagd.

Daar heeft Knegt buiten de rechthoekige bouwvolumes de wigvormige stroken tot de rooilijn opgevuld met een robuust staketsel van azobé, een duurzame houtsoort voor zware constructies die tegen weer en wind moeten kunnen. Achter dit staketsel zitten de achterwanden van houtmagazijnen die op een open, ventilerende wijze gepotdekselde delen van Aziatisch cedar kregen. Barkmeijer laat op een opmerkelijke maar beheerste wijze zien waarvoor het bedrijf op de markt is.

PETER KARSTKAREL

ARCHITECTUUR